

Deksel dicht!

Een doosje

Ik stop mijn woorden
in een doosje
en wacht
en wacht een poosje
kun je me vertellen
nee
dat kan ik niet
want mijn woorden
zitten in een doosje
dus
wacht
en wacht ik een poosje

Jente de Koster, 10 jaar

In: *De zon schijnt streepjes*, Kinderen en Poëzie 2010-2011, p. 43

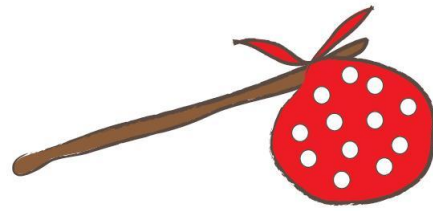
1. Inleiding (5 min)

Vertel de leerlingen dat ze in deze les een gedicht gaan schrijven. Het onderwerp daarvan blijft nog even geheim. De leerlingen gaan eerst enkele voorbereidende opdrachten maken. Groepeer de leerlingen in tweetallen en geef elk tweetal een vel papier.

Opmerking: het is belangrijk dat leerlingen het gedicht nog niet kennen en dat zij ook nog niet weten wat de aard van het te schrijven gedicht is. Dat kan namelijk het vrij brainstormen en associëren belemmeren.

2. Brainstormen in tweetallen (10 min)

Vraag de leerlingen zoveel mogelijk voorwerpen te bedenken waarin je iets kunt bewaren. Dus natuurlijk een doos, maar bijvoorbeeld ook een tas, een luciferdoosje of een scheepscontainer. Laat de leerlingen zoveel mogelijk verschillende voorbeelden verzinnen.

Stimuleer hen daarbij om een ordening aan te brengen, bijvoorbeeld naar materiaal/ grootte/ vorm. Wanneer elk tweetal voldoende ideeën verzameld heeft (geef de leerlingen ongeveer 5 minuten de tijd), volgt een korte bespreking. Laat leerlingen uiteenlopende voorbeelden noemen. Ga ook kort in op de vraag naar het gebruik van de voorwerpen.

3. Gedicht voorlezen en klassengesprek (10 min)

Deel het gedicht 'Een doosje' van Jente de Koster (10 jaar) uit. Laat de leerlingen het gedicht één keer stil voor zichzelf lezen. Lees het daarna een keer hardop voor. Houd vervolgens een kort klassengesprek aan de hand van de volgende vragen:

- De dichter stopt woorden in een doosje. Kun je je daar iets bij voorstellen? Waarom wel of niet?
- Net als woorden zitten ook herinneringen in je hoofd. Waar zitten die eigenlijk?
- Kun je herinneringen ook 'in een doosje doen'? Is dat hoe je herinneringen bewaart? Of werkt dat anders?
- Kun je altijd zelf bepalen wanneer een herinnering weer boven komt? Met andere woorden: kun je zelf dat doosje open en dicht doen?

Geef aan dat de leerlingen straks een gedicht schrijven over een eigen herinnering. In de volgende opdracht gaan ze bepalen welke herinnering dat is.

5. Een herinnering ophalen (5 min)

Zorg dat elke leerling een eigen vel papier heeft en een potlood.

Vraag de leerlingen een mooie, goede, vrolijke herinnering op te halen. Geef hen even denktijd, maar stimuleer ze ook om er niet te lang over na te denken. Vraag de leerlingen een eenvoudige maar duidelijke tekening te maken van de herinnering.

Variatie

U kunt er ook voor kiezen leerlingen vrij te laten in het soort herinnering. Het kan dan ook een minder fijne herinnering zijn. De keuze die leerlingen bij stap 6 maken is dan waarschijnlijk anders. Besteed in dat geval bij stap 9 expliciet aandacht aan verschillen tussen keuzes van leerlingen, afhankelijk van het soort herinnering.

6. Waar past de herinnering het beste in? (5 min)

Nu gaan de leerlingen combineren: waarin kan ik mijn herinnering het beste bewaren? Dat doen zij via de volgende stappen:

- Stel je voor dat je je herinnering in één van de ‘bewaarvoorwerpen’ stopt uit de woordspin. Wat is het eerste dat in je opkomt?
- Zoek dan een ander voorwerp dat heel anders is. Bijvoorbeeld veel groter of kleiner, niet van hard maar van zacht materiaal, of een hele andere vorm. Stel je voor dat je de herinnering daarin bewaart. Wat verandert er? Is er bijvoorbeeld meer ruimte of juist minder? Moet de herinnering er gemakkelijk weer uit kunnen, of juist niet?
- Doe hetzelfde nog eens met weer een heel ander voorwerp.
- Maak een keuze.
- Teken dat voorwerp om de herinnering heen.

7. Uitwisselen (5 min)

Laat de leerlingen opnieuw in dezelfde tweetallen werken. Laat hen om de beurt aan elkaar vertellen wat er op de tekening te zien is. Elke leerling omschrijft dus kort de herinnering en ook de keuze voor het voorwerp om de herinnering in te bewaren. Stimuleer de leerlingen elkaar ook uit te leggen waarom ze voor dat voorwerp hebben gekozen.

8. Schrijven (10 – 15 min)

Geef de leerlingen opdracht een gedicht te schrijven over het bewaren van de herinnering. Daarvoor kunnen ze gebruik maken van de tekening die ze bij stap 5 en 6 hebben gemaakt. Qua vorm kan de leerling vrij gelaten worden.

Wanneer meer sturing gewenst is, kan de volgende aanwijzing worden gegeven:

- Schrijf een gedicht van drie strofen (van vier regels).
- Zorg ervoor dat de eerste strofe over de herinnering gaat.
- Beschrijf in de tweede strofe het voorwerp waarin je de herinnering wilt bewaren.
- In de derde strofe gaat het om de combinatie van de twee, dus het bewaren van de herinnering in het gekozen voorwerp. Ook kan de leerling dan in gaan op de vraag wat hij met de herinnering wil doen. Bijvoorbeeld: blijft de deksel goed dicht of gaat hij geregeld open?

Tip

Als het voor leerlingen lastig blijkt om op basis van de tekening en de mondelinge verwoording te gaan schrijven, dan kunnen zij eerst sleutelwoorden in de tekening schrijven. Die woorden kunnen dan als basis dienen voor een nieuw gedicht.

Laat de leerlingen hun gedicht een passende titel geven.

9. Afsluiting (5 min)

Bespreek kort na wat de leerlingen hebben gedaan. Zijn ze tevreden over hun gedicht? Vonden ze het leuk om zo te werken? En was het behulpzaam om een tekening te maken? Denken de leerlingen dat ze zich de gebeurtenis uit het gedicht nu langer zullen herinneren? Of niet? Vraag dan enkele leerlingen hun gedicht voor te dragen.

Hang alle gedichten met de tekeningen op in het lokaal of op de gang, of maak er een klein gedichtenboekje van.